ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

КУНДАЛИК ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ РЎЗНОМА

1991 йил 26 октябрь
ШАНБА
№ 208 (5.251)
Баҳоси 8 тийин.

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган ◆ Ҳафтада беш марта чоп этилади

УЛКАН ХИРМОН — МУСТАҚИЛ РЕСПУБЛИКАГА ДАРМОН

ИПАК ПАХТА — КОНИ ФОЙДА

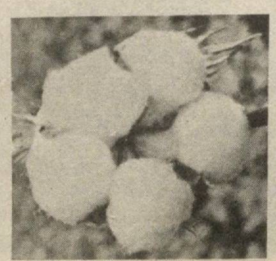

РЕСПУБЛИКАДА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТОПШИРИШ РЕЖАСИ БАЖАРИЛДИ

Жумҳурият хўжаликлари яна бир қувончли меҳнат ютуғини қўлга киритдилар. Қабул пунктларига 370 минг тоннадан ортиқ ингичка толали пахта етказиб берилиб, бу борадаги режа шараф билан бажарилди. Мазкур навнинг ташвиши кўп, агротехникаси ўзига хос. Бунинг устига табиий қийинчиликлар яхши ҳосил олиш йўлида тўғаноқ бўлди. Аммо мўл, арзон ва сифатли маҳсулот етиштиришнинг ҳаддини олган деҳқонлар барча қийинчиликларни енгиб ўтдилар. 42 кун деганда марра эгалланди. Ваҳоланки, ўтган йили чигит кеч экилганлиги ва бошқа камчиликлар оқибатида давлатга ингичка толали пахта топшириш режаси бажарилмаганди.

Ингичка толали пахта етиштирилаётган жами майдоннинг 60 фоизи Сурхондарё вилоятида жойлашган. Воҳада ўзига хос тажриба мактаби яратган дарғалар кўп. Уларнинг ташаббуслари кенг оммалашди. Эришилган муваффақиятда Қашқадарё, Бухоро, Наманган вилоятларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Қувончлиси шуки, топширилган қимматли хом ашёнинг 90 фоизи биринчи навларга ўтказилди. Машина терими режаси 132 фоизни ташкил этди. 168 минг тонна ўрнига 221 минг тонна хом ашё бункерлардан тўкилди. Бу борада, айниқса, Қашқадарёликлар барчага намуна бўлдилар. Мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиб, фан ютуқларини амалиётга жорий этган Термиз, Ангор, Ленин йўли, Шаҳрисабз, Яккабоғ, Қамаши, Чортоқ, Гагарин, Шеробод, Жарқўрғон районларининг пахтапарварлари мусобақада карвонбошилик қилдилар. Улар мажбурият ҳисобига ҳосил топширишни қизғин давом эттиришаяпти. Бу йилги мавсумда ангорлик ҳамда шерободликлар алоҳида оғизга тушдилар. Сабаби гектар ҳосилдорлиги 37—39 центнерни ташкил этди.

Қумқўрғон районидаги «Москва» колхози аъзолари 9.100 тонна олий нав хом ашё топшириб, муддатидан илгари ваъдага вафо қилишганди. Ниятлари ялпи ҳосил салмоғини ўн минг тоннага етказиш. Ульянов районидаги «Интернационал» ҳамда 14-давлат хўжаликлари ҳам бўш келишмади. Ҳозирги кунда кўпгина зарбдорларнинг тажриба ва ташаббуслари хусусида матбуотда мақолалар берилмоқда. Жумладан, Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозидан Раҳим Шоймонов, Шеробод районидаги «Шеробод» совхозидан Ўрин Тошмуҳаммедов бошлиқ бўлимлар гектар ҳосилдорлигини 41 центнерга етказиб, режани 120 фоиздан оширдилар. Бундай илиқ гапларни Ленин йўлилик Абдуғаффор Эшматов ва бошқа ўнлаб уста деҳқонлар шаънига ҳам айтиш мумкин.

Ингичка толали пахтани машинада териш бўйича ҳам йил сайин илдам қадамлар қўйиляпти. Қумқўрғон районидаги «Қумқўрғон» давлат хўжалигининг механизатори Исмоил Аминов, Жарқўрғондаги «Коммунизм» колхозининг суворийси Қайнар Абдухолиқов шу кунгача зангори кема бункеридан 200 тоннадан ошириб хом ашё тўкдилар.

БАЛЛИ, СУВОРИЙЛАР!

МАШИНА ТЕРИМИ ТОПШИРИҒИ ЎН ЙИЛДА БИРИНЧИ МАРОТАБА АДО ЭТИЛДИ

Серқуёш республикамизнинг азамат пахтакорлари уйган оқ олтин хирмони тўрт миллион тоннадан ошди. Бу осмонўпар зар тоғини яратишда пахта териш машиналари суворийлари ва уларга ҳамкор бўлган техника созловчилари самарали меҳнат қилдилар.

Ҳозиргача республика хирмонининг 2 миллион 550 минг тоннадан кўпроғи ёки умумий ҳосилнинг 50 фоизидан ортиғи зангори кемаларда териб олинди. Бу йилги мўл ҳосилнинг ўзига хос файзи, қут-баракаси бор. У мустақил Ўзбекистон Республикаси хазинасини тўлдирмоқда. Бу туйғу бободеҳқонни жасоратга чорламоқда.

Эрта баҳордаги табиат инжиқликларига қарамай дала меҳнаткашлари чигитни қайта экиб, агротехник тадбирларга амал қилган ҳолда далаларда маржон тер тўкиб ишладилар. Далада қўлланиладиган техникани ўз вақтида таъмирдан чиқариб, ишга созлашда жумҳуриятимиз ишлаб чиқариш бирлашмаларининг ҳиссаси катта. Айниқса, «Ўзбексельмаш», «Чирчиқсельмаш», «Ташсельмаш» ва Тошкент трактор ишлаб чиқариш корхоналари зарур эҳтиёт қисмларни вақтида етказиб турдилар.

Жойларда пахта териш машиналарини техник созлаш хизматлари ташкил қилинди. Терим давомида ишдан чиққан пахта териш машиналарини даланинг ўзида тузатиш, созлаш ишлари амалга оширилди. Бунда деҳқончилик саноат жабҳасининг моддий-техника таъминоти ва техникавий тузатиш давлат кооператив қўмитаси мутахассислари жонбозлик кўрсатдилар. Терим агрегатларида ва бошқа техникаларда ишлаш учун вилоятларда малакали ва юқори даражали механизаторлар тайёрланди. Иш ҳақини тўлаш қайта кўриб чиқилди. Вилоятларда машинада терилган пахта учун ўрта ҳисобда бир тоннасига 20—25 сўмдан тўланди.

Дала меҳнаткашлари учун зарур шарт-шароит яратилди. Уларни рағбатлантириш мақсадида уй-рўзғорга керакли бўлган буюмлар, гиламлар, машиналар, пул ва бошқа мукофотлар ажратилди. Кўрилган тадбирлар ўз самарасини берди. Республикамиз бўйича ҳар бир пахта териш машинасида ҳозирча ўрта ҳисобда 78,3 тоннадан пахта терилди. Илғор вилоятларда бу кўрсаткич ундан ҳам юқори бўлди. Масалан, Андижонда —81,0, Жиззахда — 94,0, Наманганда — 116,2, Сурхондарёда — 79,0, Сирдарёда — 83,0, Тошкентда — 90,2 ва Фарғонада — 84,6 тоннадан оқ олтин териб олинди.

Жумҳуриятимизда бугунгача 54 та район пахта тайёрлаш режаларини бажарди. Шу жумладан, 53 та район машина терими режасини уддалади. Муҳими, машина терими бўйича кўп районлар юқори натижага эришдилар.

Шуниси қувончлики, республика мустақилликка эришган йили пахтачиликда катта бурилиш ясалди. Бунда азамат суворийлар хизмати беқиёс. Кўпгина механизаторлар ўз зангори кемаларида 150—200 тоннадан оқ олтин тердилар. Ромитан районидаги Наримонов номли колхоздан Ахтам Болтаев 250 тонна, Олот районидаги Калинин номли колхоздан Саъдулла Раҳимов, Шофиркондаги Ильич номли совхоздан Қаюм Усмонов ўз «пўлат от»ларида 190—210 тоннадан дур тердилар.

Комсомолобод районидаги «СССР 50 йиллиги» давлат хўжалигининг механизатори Умарали Шаматов 265 тоннадан ортиқ, Учқўрғондаги «Партия XXIV съезди», колхозининг суворийси Рўзимат Қирғизов 250 тоннадан зиёд, Пахтачи районидаги «Коммунизм» жамоа хўжалигининг механизатори Қарши Жалилов 242 тоннадан ошириб, Бекободдаги Дзержинский номли колхозининг суворийси Мамажон Ғафуров 180 тоннага яқин дурдонани ўз бункерларидан тўкдилар.

Жумҳуриятимиз бўйича машина терими режаси 40—45 иш кунида адо этилди. Жиззах, Сирдарё, Қашқадарё ва Андижон вилоятларида эса бунга 25—28 иш куни кифоя қилди.

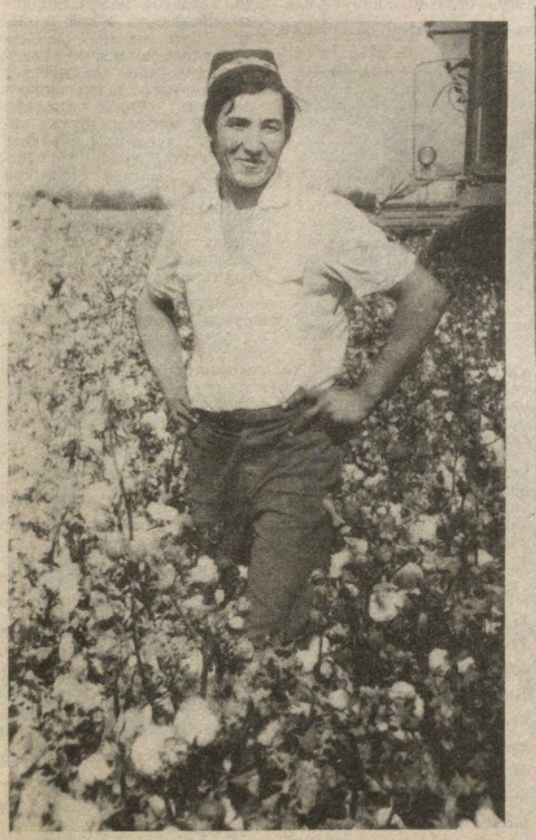

ЗАФАР МАРРАСИДА

СУРХОНДАРЁ

Омилкорлик, ташаббускорлик кутилган натижани берди. Сурхон воҳасининг азамат заршунослари жами давлатга 430 минг тоннадан ортиқ пахта топшириб, ваъдага вафо қилдилар. Шундан 260 минг тоннаси қимматбаҳо ингичка толали пахтадир. Вилоят суворийлари ҳам садоқатларини амалда намойиш этишди. Бу йил деҳқончилик учун оғир келди. Жами пахта майдонининг 20 фоизига чигит қайта экилди. Матонатли кишилар яшил пайкаллар ҳосил қилиш, бой берилган вақтнинг ўрнини қоплаш учун ўзини аяшмади. Ички имкониятлар ишга солинди. 41 кунда вилоятда зафар марраси эгалланди.

Юқори суръатни таъминлашда шубҳасиз дала гвардиячиларининг ҳиссаси катта. Икки ярим минг зангори кема унумли ишлади. Юз мингдан ортиқ чевар теримчи дақиқалардан унумли фойдаланди. Қувончлиси шуки, ҳар бир агрегат ҳисобига 100 тонна ҳосил тўғри келди. Ангор райони пахтакорлари барчанинг таҳсинига сазовор бўлишди. Уюшқоқлик, ташаббускорлик, бункерлар баракаси туфайли район Сурхондарёда биринчи бўлиб йиллик режани бажарди. Термизликлар ҳам бўш келишмади. Бу ерда машина терими режаси 145 фоизга бажарилганлиги ҳам мавсумга пухта тайёргарлик кўрилганлигини яққол ифодалаб турибди. Шеробод, Жарқўрғон, Гагарин, Ленин йўли районлари меҳнаткашлари шаънига ҳам илиқ гаплар айтиш керак. Уларнинг бой тажрибалари кўпчилик мулкига айланмоқда.

Ангор районидаги Калинин номли, Жарқўрғон районидаги Норали Боймуродов номли колхозларнинг деҳқонлари ҳосилдорликни қарийб 40 центнерга етказдилар. Даромад бу йил ҳар қачонгидан кўп бўлиши кутилмоқда.

Механизаторлар ўртасидаги меҳнат беллашувида Ангор районидаги Куйбишев номли колхоздан Наримон Қулсоатов, Бойсун районидаги Ойбек номли совхоздан Ғани Пардаев, Гагарин районидаги «Навбаҳор» давлат хўжалигидан Чори Нормуродов ўртоқлар байроқдорлик қилишди. Ҳар бирлари машинада 220—230 тоннадан ҳосил бўшатишди. Давлатга пахта топшириш қизғин давом этмоқда. Шу кунгача 7 район, 29 колхоз, 26 совхоз, 1500 дан ортиқ бригада йиллик режани бажарди.

Пайариқ районидаги Крупская номли жамоа хўжалиги далаларида мўл ҳосил етиштирилди. Бу ерда техникага эътибор катта. Пахтакорлар 1150 гектар ерда деҳқончилик қилишиб, етиштирилган ҳосилнинг 90 фоизини машиналар ёрдамида саранжомлашмоқчи. Айни пайтда далаларда 30 та зангори кема унумли ишламоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Илғор механик-ҳайдовчи Мамадиёр Эгликов. У кунига 7—8 тонна теряпти, мавсумда 200 тонна пахта термоқчи. 2. Хўжаликда машина терими пайти.

К. ТУРСУНОВ олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОЖХОНА КОМИТЕТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 118-4-моддасининг 2, 4-бандларига ва «Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги Қонунга, иқтисодий ҳамжамият тўғрисида 1991 йил 18 октябрдаги шартномага мувофиқ, шунингдек республикаларнинг иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилишни кучайтириш, божхона хизмати фаолияти ҳамда ташқи иқтисодий алоқаларни ривожлантириш учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида:

1. Республика ҳудудида фаолият кўрсатаётган божхона муассасалари негизида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасига бўйсунадиган Ўзбекистон Республикаси Божхона комитети ташкил этилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддат ичида республикада божхона хизматини ташкил этиш ва фаолияти бўйича тегишли қарор тайёрласин ва қабул қилсин.

Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикасининг божхона тўғрисидаги қонуни қабул қилингунгача СССРнинг амалдаги божхона кодекси ва «Божхона тарифи тўғрисида» СССР қонунининг Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига зид бўлмаган қисмига амал қилинади.

3. Белгилаб қўйилсинки, божхона божи ва божхона фаолиятидан олинадиган бошқа даромадлар Ўзбекистон Республикаси бюджети даромадига тушади.

4. Ушбу фармон имзоланган вақтдан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1991 йил 25 октябрь.

ЁШ ИҚТИСОДЧИЛАРНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг ёш иқтисодчи олимлар билан учрашувини қисқа қилиб, фойдали ва самарали учрашув деса бўлади. Бу учрашув 24 октябрь куни Тошкентда бўлиб ўтди. Унда вазирликлар, идоралар, академия илмгоҳлари ва олий ўқув юртларининг раҳбарлари қатнашдилар.

Республика Президенти мустақил Ўзбекистон ҳукуматининг ижтимоий-иқтисодий дастури ҳақида йиғилганларга батафсил гапириб берди, вужудга келаётган иқтисодий вазиятни таҳлил этди. Ўзбекистон ва бутун мамлакат турмушининг ҳозирги мураккаб даврида бутун халқ хўжалик мажмуини барқарорлаштириш, одамлар турмуш даражаси пасайиб кетишига йўл қўймаслик муаммолари биринчи ўринга чиқиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Республикалар ўртасидаги хўжалик алоқалари барбод бўлганлиги, бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида минтақаларнинг шароитлари жуда ҳар хил эканлиги ҳар бир мустақил республикани ўз иқтисодий стратегиясини ишлаб чиқишга мажбур қилмоқда. Афсуски, мана шундай шароитта Ўзбекистон унчалик яхши аҳволда етиб келмади. Республика иқтисодиёти хом ашё етиштиришга мўлжаллангалиги, ишлаб чиқарувчи кучлар бир ёқлама ривожланганлиги унинг тараққиётига ҳалақит бераётган катта тўсиқдир. Шу сабабли ҳозир беш-ўн йил ичида республикани сифат жиҳатдан янги поғонага олиб чиқа оладиган аниқ иқтисодий дастурни ишлаб чиқиш зарур. Айни шу ишда ёш иқтисодчи олимларнинг билимлари, уларга хос серғайратлилик жуда асқотади.

Ўзбекистонда жуда кучли иқтисодиёт илмгоҳлари мавжуд бўлишига, академия даргоҳида бир неча мактаблар ва йўналишлар фаол ишлаб турганига қарамай, улардан кўнгилдагидек самара олинмаётганини республика Президенти таъкидлаб ўтди. Олимлар билан мутахассисларнинг ҳаракатларида ҳамжиҳатлик йўқлиги аниқ мақсадни кўзловчи, мувофиқлаштирилган дастур ишлаб чиқилмаганлиги салбий таъсир қилмоқда. Мана шуларнинг оқибатида ҳамон мустақил Ўзбе-

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов Андижон вилоятига амалий ташриф буюрди.

У аэропортдан вилоят раҳбарлари ҳамроҳлигида дарҳол Андижон районининг Киров номли жамоа хўжалигига йўл олди, бу ерда қишлоқ аҳолисининг ҳаёти ва турмуши билан танишди, кичик корхоналар, кооперативларни, йирик бирлашмаларнинг бўлимларини барпо этиш йўли билан бекор аҳолини ишга жойлаштиришни ташкил этиш қандай бораётганини қизиқиб суриштирди. Президент маҳалла аҳолиси, оқсоқоллар, уруш ва меҳнат фахрийлари билан учрашди, уларга республика раҳбариятининг ишлари ҳақида гапириб берди, кўпдан-кўп саволларга жавоб қайтарди.

Ленин районининг Бобур номли ва «Правда Востока» жамоа хўжаликларида ҳам қишлоқликлар билан шундай учрашувлар бўлиб ўтди.

Асака шаҳрида (собиқ Ленинскда) республика Президенти шаҳар фаоллари билан учрашди. Учрашув давомида шаҳарнинг, Ленин районининг аҳолиси зич жойлашганлиги билан боғлиқ бўлган ва аҳолини озиқ-овқат, ёқилғи, электр энергия билан узлуксиз таъминлашга тааллуқли жуда ўткир муаммолар муҳокама қилинди.

ОДАМЛАРНИНГ ОСОЙИШТАЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

Тушдан кейин И. А. Каримов Жалолқудуқ районининг бир қанча хўжаликларига борди, Қўрғонтепадаги «Савай» шўро хўжалигида бўлди. Бу ерда пахта етиштиришнинг Исроилдан ўрганилган илғор технологияси муваффақиятли жорий этилаётганини кўздан кечирди. Жалолқудуқдаги «Ғалабанинг 30 йиллиги» жамоа хўжалигида республика Президентининг Хўжаобод, Қўрғонтепа ва Жалолқудуқ районлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши раҳбарлари, фаоллари ва илғорлари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Республика Президентининг Андижон вилоятида бўлиши охирида вилоят фаолларининг йиғилиши бўлди. Унда Ўзбекистон Республикасининг мустақиллиги шароитида халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантириш истиқболлари билан боғлиқ бўлган жуда кўп масалалар кўриб чиқилди. Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур моллар билан яхширoқ таъминлаш имкониятлари ва аниқ йўллари, бозор иқтисодиётига ўтиш усуллари муҳокама қилинди.

Жойларда Президентнинг фармонлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида, аҳолини байналмилаллик руҳида тарбиялаш тўғрисида гапирилди, мана шу тарбия кўп миллатли республикамиз барча аҳолисининг осойишталигини таъминлашнинг омили эканлиги таъкидланди.

И. А. Каримов вилоят фаоллари йиғилишининг қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлади. У йиғилиш аҳлини қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

Вилоят бўйлаб қилинган сафарда республика Президентига халқ депутатлари вилоят Кенгашининг раиси К. Х. Холмирзаев ва вилоят ижроия комитетининг раиси Б. Т. Болтабоев ҳамроҳ бўлди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

БУХОРО ВИЛОЯТИ ПЕШКУ РАЙОНИДАГИ «ЖОНГЕЛДИ» ДАВЛАТ НАСЛЧИЛИК КОРХОНАСИНИНГ АЛОҲИДА НАМУНА КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ҳалол меҳнати, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришдаги муваффақиятлари ва жамият турмушидаги фаол иштироки учун қуйидагилар фахрий унвонлар билан мукофотлансин:

«Хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»:

Дербисов Суйеубой — бош чўпон
Оспанов Совутбой — ферма бошқарувчиси
Тулегенов Турганбек — директор

Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирлансин:

Раимқулов Тожибой — зоотехник
Тоғаев Шердурди — бош чўпон
Утебоева Жумагул — бош чўпон

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1991 йил, 25 октябрь.

ҒОЛИБЛАР САФИДА ҒОЛИБ НАМАНГАН

МЕҲР МЕВАСИ

ДЕҲҚОН учун осон келган йил, мавсум йўқ. Табиат инжиқликлари билан юзма-юз курашиш, уни босқичма-босқич енгиб ўтиш лозим бўлади. Жорий йилда ҳам ана шу ҳолат давом этди. Бугун ғалаба нашидасини сураётган вилоятимизнинг лабзи ҳалол оқ олтин усталари сафида районимиз меҳнаткашларининг ҳам муносиб улушлари бор. Бугунгача йиллик режа 106,38 фоизга адо этилди. «Партия XXII съезди», «Дўстлик», «Правда», «Коммунизм», «Москва» жамоа хўжаликларида ҳар гектар ердан ўртача 36—38 центнердан хирмон уйилди. Район бўйича эса ҳосилдорлик 28 центнердан ошиб кетди. Ерларимиздаги тупроқ шароити турлича бўлганлиги учун ҳосилдорликда нуқсон бор, албатта. Айтайлик, асрлар бўйи қақраб ётган, эндиликда аста-секин ўзлаштирилиб фойдаланилаётган Аччиққўл мавзесида ҳозирча ҳосилдорлик паст.

Бу йил районимизда машина теримига жиддий эътибор қаратдик. Ялпи ҳосилнинг 30.000 тоннадан зиёдроғи зангори кема бункерларидан тўкилди. Далаларда 264 та терим машинаси тўла қувватда ишлатилди. Ҳар бир машинага ўртача 210—220 тоннадан пахта тўғри келди. Ҳосилнинг 94 фоизи, юқори навларга қабул қилинди. Райондаги 12 бригадада ўртача ҳосилдорлик 40—41 центнердан, 35 та бўлим ва бригадаларда эса 35—40 центнерданга етказилганлиги деҳқонларимизнинг ҳалол меҳнатларидан далолатдир.

Абдусоат Йўлдошев, Илҳомжон Тошматов, Ғайратпўлат Ҳакимов, Рафиқжон Рўзиматов, Асад Сулаймонов, Жўрабой Кўкамов, Алёр Арслонов, Соҳиббой Хўжаназаров, Рустамали Нурматов, Раҳимжон Каримов, Эргашой Соҳиббоева, Ғафуржон Қўчқоров, Холдорали Қозоқов, Мақсудали Сотволдиевлар бошлиқ бригада ва бўлимларнинг пахтакорлари нафақат йиллик режани, балки мажбуриятни ҳам ортиғи билан уддалаб, вилоят деҳқонларининг катта тўйига ёруғ юз билан келдилар.

Бир неча кундирки, район ҳудудида ҳосил тўйлари давом этаётир. Қўшни район, вилоят ва жумҳуриятлардаги ҳамкасбларимиз табриги қувончимизга қувонч қўшмоқда. Имкониятдан фойдаланиб, мустақил Ўзбекистонимиз учун ниҳоятда зарур бўлган хом ашёни териб олишда жонбозлик кўрсатган, ўзларининг чаққон қўллари билан ялпи ҳосилнинг 2.000 тоннасини саранжомлаган оилавий жамоаларнинг яқин 8.000 кишилик мададкорларига миннатдорчилигимизни изҳор этамиз. Кўпмингкилограммчилик ҳаракатида фаол қатнашган Ўғилхон Полвонова, Турғуной Маматова, Салимахон Соҳибова, Раҳимахон Султонова каби юзлаб 7—8 тонналик хирмонлари ила муваффақиятни таъминлашга улуш қўшган опа-сингилларимиз борки, биз улар билан ҳақли равишда фахрланамиз. Наманган саноат-технология олий илмгоҳи, Тўқимачилик техникуми, тиббиёт ходимларининг шарафли ёрдамларини ҳам алоҳида тилга олиш лозим.

Шу ўринда мавсумнинг яна бир жиҳатини тилга олмай илож йўқ. Менимча, унинг олдинги йиллардагидан фарқи шундаки, аввало биз теримга сентябрнинг иккинчи ярмидан киришдик. Бир ойда йиллик режа ва мажбуриятни бажаришга улгурдик. Ўтган йили ҳосилнинг 59 фоизини механизмлар ёрдамида териб олган бўлсак, бу йил асосий эътибор техникага қаратилди. Натижада кунлик ўсишда жиддий ўзгаришга эришилди. Жумҳурият президентининг қўлда терилган ҳар бир килограмм пахта учун 40 тийиндан, машинада йиғиштирилганининг ҳар тоннасига 25 сўмдан ҳақ тўлаш ҳақидаги фармони ўзига хос оммавий сафарбарликни юзага келтирди. Кишиларимиз қалб амри билан далага чиқиб, баҳоли қудрат меҳнат қилдилар. Механизаторларга бир миллион 260 минг сўм, қўл терими қатнашчиларига эса 8 миллион 800 минг сўм, жами 10 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Ана шунинг ҳисобига йиллик иш ҳақи ҳар бир ишловчи ҳисобига 6000 сўмданга тўғри келди. Пахта харид нархининг оширилиши бизга аввалги мўлжалдаги 1 миллион 104 минг сўм ўрнига яқин 30 миллион сўм фойда олиш имконини бермоқда. Бундан ташқари яна 5 фоиз ҳосилнинг ўз ихтиёримизда қолиши ҳам 7 миллион 494 минг сўм даромад келтиради.

Бугунги кунда баландпарвоз шиорлар, қуруқ гаплар деҳқоннинг меъдасига тегди. Моддий манфаатдорлик асосий масала бўлиб турибди. Бир мисол. Яқинда «Дўстлик» жамоа хўжалиги бош ҳисобчиси Абдураҳмон Турдиматов билан суҳбатлашдим. Ундан энг кўп моддий манфаат кўрган кишилар тўғрисида сўрадим. Ҳар гектар ердан 37 центнердан хирмон кўтарган махсус жамоа хўжалиги аъзолари мажбуриятни ҳам ўринлатиб қўйишибди. Жамоада ҳосилнинг 90 фоизи механизмлар ёрдамида йиғиштирилган.

Мухибилло Усмонов мавсумда 5 минг 700 сўм иш ҳақи олди. Шунингдек Алижон Абдуллаев, Абдурасул Ҳошимов, Акрамали Аҳмаджонов, Раҳматулла Эрматов каби механик-ҳайдовчи ва пудратчилар ҳам меҳнатларига яраша ҳақ текканидан мамнун бўлишяпти. Улар фаолияти бир неча бор район рўзномаси саҳифаларида ва маҳаллий радио эшиттиришлар тўлқинида оммалаштирилди. Районда ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларида ҳам қувончли ютуқлар қўлга киритилмоқда. Айни кунларда эса келгуси йил ҳосилига пухта замин ҳозирлаш, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш тараддудидамиз.

Б. РАФИҚАЛИЕВ,
Поп район Кенгашининг раиси.

Баҳриддин Олиғжонов Уйчи районидаги «Уйчи» колхози бошқаруви раиси сифатида фаолият юритмоқда. Унинг омилкорлиги, қатъиятлиги туфайли асосий тармоқ жадал ривожланаяпти. Меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш юзасидан ибратли тадбирлар амалга оширилаяпти.

СУРАТДА: хўжалик бошқаруви раиси Б. Олиғжонов, чевар теримчилар О. Маҳмудова ва С. Низомиддинова билан эришилган натижалар хусусида фикрлашаяпти.

Н. ЭРГАШЕВ олган сурат.

Адашой ая Эсонова (суратда) номи Поп районидаги «Коммунизм» колхозида алоҳида ҳурмат билан тилга олинади. У оила аъзоларини ёнига олиб мавсумда 8 тонна жавоҳир йиғиштиришга аҳд қилган. Сўзининг устидан чиқиш учун баракали меҳнат қилмоқда.

У. ҚЎШВОҚОВ олган сурат.

ИФТИХОР ТУЙҒУСИ

Жамоамиз пахта майдони Ғалча қишлоғи ҳудудида жойлашган. Майда-майда карталардан иборат бўлганлиги боис бу ерда асосан қўл кучидан фойдаланилади. Пахта етиштириш ҳар йили оғир кечиши шундан. Бу йил ҳам ўз шароитимиздан келиб чиққан ҳолда астойдил ишладик. Терим 5 сентябрда бошланди. Шу ойда йиллик режа бажарилди. 27 сентябрь куни ҳар гектар майдондан 34,5 центнердан хирмон кўтардик. Бунда бригадамиз етакчиси И. Худойбердиевнинг хизматини ҳамда Н. Комилова, С. Дадабоев, А. Мамадалиев, А. Худойбердиев сингари теримчилар меҳнатини алоҳида таъкидлагим келади.

Бу йил хўжалигимиз ва умуман вилоятимиз пахтакорлари учун омадли йил бўлди. Жамоамиз бўйича давлатга режадан ташқари 120 тонна, жами 6.200 тонна пахта топширилди. Ҳосилдорлик эса 53 центнерданга етди. Районимизда ҳам ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон уйилди. Бунда ўнлаб касб эгалари қатори биз хирмончиларнинг ҳам озми-кўпми улушларимиз бор. Ҳа, биз бундан фахрланамиз.

А. ҲОЖИЕВ,
Наманган районидаги «Ленинград» жамоа хўжалиги 11-бригадаси аъзоси.

Сўз— илғорларга

ЮЗИМИЗ ЁРУҒ БЎЛДИ...

Бугун вилоятимизда катта тантана. Йиллик режа шараф билан бажарилди. Норин райони меҳнаткашлари хирмони ҳам 29.000 тоннадан оширилди, ҳосилдорлик эса 34,3 центнерга етди. Машина терими режаси 125 фоиздан ошди.

Мен етакчилик қилаётган жамоа аъзолари тўрт гектар майдонда ҳосил етиштирди. Режадаги 32 ўрнига 40 центнердан хирмон кўтардик. Нафақат мен, балки хўжалигимиздаги бошқа пахтакорлар ҳам жумҳуриятимиз раҳбариятининг қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатаётган амалий ёрдамидан чексиз миннатдордирлар. Газ, сув таъминоти, шахсий турар-жой учун ер бериш ҳақидаги фармонлар босқичма-босқич бажариляпти. Ўтган йилдаги каби бу йил ҳам пахтанинг харид нархи кўтарилди. Теримчиларга ғамхўрлик қилинди. Бундан руҳланганлар сафарбарликни чинакам шижоат асосига қурдилар. Мана, юзимиз ёруғ. Берган ваъдаларимиз қуруққина сўз эмаслигини оғир меҳнатимиз билан исботладик...

Ҳ. АНОРОВА,
Норин районидаги Калинин номли жамоа хўжалиги оилавий пудратчиси.

ТЎЙГА ТЎЁНА

Вилоят аҳли эришган ғалабада районимиз деҳқонларининг ҳам муносиб улушлари бор. Жамоамизда бу йил 1.002 гектар ерга пахта экилиб, баракали ҳосил етиштирилди. Ҳосилдорлик 32 центнердан ошиб кетди. Машина теримига алоҳида эътибор берилди. Шахсан ўзим пўлат этакдан 250 тоннага яқин пахта ағдаришга муваффақ бўлдим. Ҳамкасбларимдан Ф. Аҳмедов, А. Ўришев, А. Худойбердиевлар ҳам 210—240 тоннадан зиёд пахта тердилар. Ҳосилдорликда вилоят Кенгаши депутати Т. Мусаев, С. Мамасолиев, Қ. Йўлдошев, С. Бозоровлар бошлиқ бригадалар ибрат кўрсатдилар.

Бугун вилоятимиз ҳудудидаги барча қадоқ қўлли пахтакорлар хонадонида катта шодиёна. Бир сўз билан айтганда, қувончларга қувонч уланмоқда. Бу эса мустақил жумҳуриятимиз куч-қудратини оширишга кўмаклашаётган қишлоқ аҳлининг катта тўйидир.

Қ. БУРҲОНОВ,
Учқўрғон районидаги «Андижон» жамоа хўжалиги механизатори.

ДЕҲҚОН ЭРКИ

Бу йил еримизга «Наманган-1» навли чигит қадагандик. Баракали ҳосил учун астойдил курашдик. Уюшқоқлик, ҳамжиҳатликка суяндик. Минг шукрки, ниятларимиз амалга ошди. Бугунгача 3.000 тонналик хирмон уйилди. Ҳосилнинг кўп қисми уруғликка сотилди. Мавсум бошиданоқ кўпмингкилограммчилик ҳаракати авж олди. Бу ҳаракатда мен ҳам баҳоли қудрат қатнашдим. Бугунгача терган пахтам 10 тоннадан ошиб кетди. З. Абдуллаева, К. Ҳамдамова, М. Иброҳимова каби дугоналарим ҳам ана шундай натижаларни қўлга киритдилар. Манфаатдорликка эътибор қаратилгани учун ҳам бировни зўрлаб далага чиқаришга ҳожат қолмади. Деҳқон эркинликни, мустақилликни ҳис этгани учун ҳосилимиз баракали бўлди. Менимча, қўлга киритилган муваффақиятнинг асоси ҳам ана шунда.

М. БОЙДАДАЕВА,
Уйчи районидаги Улуғбек номли жамоа хўжалиги теримчиси.

МАВСУМ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Асосан чўл ерларда деҳқончилик қилаётган Задарё райони пахтакорлари жорий йилда давлатга 52 минг тоннадан зиёд оқ олтин сотиб, йиллик режани барвақт бажардилар. Ялпи ҳосилнинг 80 фоизи терим машиналари бункеридан тўкилди. Пахтачиликдан 134 миллион сўм даромад, шундан 38 миллион сўм соф фойда олиш кўзда тутилаяпти. Задарёнинг катта хирмонига Наманган давлат хўжалиги заршуносларн ҳам баракали ҳисса қўшдилар. Мазкур хўжаликка тажрибали пахтакор, бутун умрини қишлоқ хўжалигини, хусусан пахтачиликни юксалтиришга бағишлаган ажойиб инсон, Набижон Қорабоев раҳбарлик қилади.

Набижон акани айни вилоят пахтакорларининг йиллик режани эгаллашларига бир-икки кун қолганида учратдик. Чўл одамларига хос, самимий камтар ва хушмуомала, энг муҳими, ёшларга хос ғайратли инсон билан суҳбатлашиш мароқлидир.

— Бугунги шодиёна дамларда вилоятимизнинг оқ олтин хирмонида районимиз, давлат хўжалигимиз деҳқонларининг муносиб ҳиссалари борлигидан ҳурсандман,— дейди у. 8 минг тоннадан зиёд пахта қисқа вақтлар ичида йиғиштириб олинди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, 20 миллион сўм даромад чиқиши кўзланаётир. Жами ҳосилнинг 75 фоизи машиналарда йиғилди. Ўзбекистон халқ депутати Абдураҳим Убайдуллаев, Тожимат Мирзабоев, Қодирали Нишонов, Шамсиддин Шарофиддинов бошлиқ бўлимлар маррага биринчи бўлиб етиб келишди. Механик-ҳайдовчилар баҳсида Абдуманноп Раҳимов, Абдусаттор Нурматов, Абдураҳмон Мамажонов каби суворийлар шу йилнинг зарбдорлари бўлиб танилдилар.

Хўжаликнинг иқтисодий томондан юксалиши меҳнаткашларнинг ҳаёт турмуш тарзини яхшилашга омил бўлаётир. Хўжалик ҳудудида истиқомат қилаётган меҳнат ва уруш фахрийларига ички нафақа берилмоқда. Ҳозирда фаолият кўрсатаётган тикувчилик, атлас тўқиш, дурадгорлик, енгил машиналарга хизмат кўрсатиш цех ва устахоналари аҳоли оғирини енгил қилибгина қолмай, кўпчиликни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб қилаётир. Тез орада Жалолобод қишлоғида яшаётган аҳоли тоза ичимлик суви билан таъминланадилар. Ҳозир шу мақсад учун 18 километр узунликда сув қувурлари ётқизилаётир. Айни пайт бешта тегирмон ва обжувоз аҳолига хизмат кўрсатаяпти. Буларнинг ҳаммасига ташаббускор, талабчан ва омилкор раҳбар Набижон Қорабоев бош-қош бўлаётир.

Қатрада қуёш акс этади, Наманган давлат хўжалиги мисолида Задарё районидаги «Украина», «Гигант», Ильич ва Навоий номли, «Правда», «Гулбоғ» жамоа ва давлат хўжаликлари меҳнат аҳли шижоатини кўриш мумкин. Зеро, яхши ниятли кишилар бор жойда барака бўлади.

А. ҚОРАБОЕВ,
Н. ОРИФЖОНОВ.

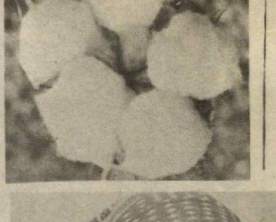

✦ Чеҳрасидан нур ёғилиб турган бу чевар теримчи Марҳабо Ҳакимова Поп районидаги Беруний номли совхоз кўпмингкилограммчилари ўртасидаги мусобақада пешқадамлар сафида бормоқда. У қизғин дамларда кунига 200 килограммдан оқ олтин терди.

М. ХУДОЙҚУЛОВ олган сурат.

Чуст районидаги Карл Маркс номли жамоа хўжалиги деҳқонлари эришган меҳнат муваффақиятида халқ назоратчиларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Улар оммавий рейд ва текширишлар ўтказиб, пахтани хом теришнинг, исрофгарчиликнинг олдини олиш, сифатни таъминлашда жонбозлик кўрсатдилар.

СУРАТДА: район халқ назорати қўмитаси раиси Ж. Мирзааҳмедов (чапда) бригада бошлиғи Ш. Халилов билан хом ашё сифатини кўздан кечираяпти.

Н. ЭРГАШЕВ олган сурат.

ХИРМОНГА БАРАКА! 1991

Қорақалпоғистонда ва республика вилоятларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 25 октябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани: Бир кунда	Шу жумладан машинада терилгани: Мавсум бошидан
БУХОРО	0,66	109,56	0,44	84,56
ҚАШҚАДАРЁ	0,87	104,35	0,80	112,81
ФАРҒОНА	0,47	104,04	0,33	95,31
НАМАНГАН	1,21	100,10	1,03	105,67
ЖИЗЗАХ	0,91	100,01	1,03	122,01
Сурхондарё	1,25	99,24	0,67	104,66
Сирдарё	0,82	98.76	0,65	109,62
Андижон	1,10	95,60	1,10	103,13
Тошкент	1,10	93,09	0,97	101,59
Самарқанд	1,47	91,16	1,32	97,73
Хоразм	1,06	73,75	0,80	43,57
Қорақалпоғистон республикаси	1,16	72,10	0,91	69,46
Республика бўйича	0,99	96,20	0,84	98,75
ШУ ЖУМЛАДАН ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА				
Сурхондарё	1,40	100,22	—	—
Қашқадарё	1,17	97,18	—	—
Бухоро	3,16	97,51	—	—
Наманган	1,58	82,57	—	—
Андижон	0,51	34,28	—	—
Республика бўйича	1,41	98,52	—	—

ТОЛАСИ ҲИСОБДА

Хўжалигимизда пахта тайёрлаш йиллик режаси октябрь ойи бошларидаёқ адо этилганди. Бугун эса мажбуриятни ҳам шараф билан бажардик. Ҳар гектар ердан 46,4 центнердан хирмон кўтарилди.

Мен раҳбарлик қилган жамоада эса бу кўрсаткич 53,6 центнерни ташкил этди. Тошпўлат Иброҳимов, Раҳматали Давлатов, Йўлдошвой Турғуновлар бошлиқ бригадаларда ҳам ана шундай юқори кўрсаткичларга эришилди. Бу йилги мавсумда Акрамжон Мирзаакбаров, Асатилла Болтабоев, Одилжон Ражаббоев, Кўпайсин Ҳасанов, Диларомхон Отатиллаева, Рислиғой Сатимова каби илғор механик-ҳайдовчи ва теримчилар жонбозлик кўрсатганини алоҳида таъкидлагим келади. Чиндан ҳам улар ҳалол меҳнат қилдилар.

Шубҳасиз, пахтамизнинг ҳар бир килограмми ҳисобда. Шу боис далалардаги ҳосилни тўла йиғиштириб олишга интилаяпмиз. Келгуси йил деҳқончилиги учун пухта тараддуд кўрдик.

Ё. УСМОНОВ,
Чортоқ районидаги Навоий номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи.

БИЗ ҲАМ БИР ЁНДАН

Терим мавсуми бошланиши биланоқ пахтакорлар бўш вақтини мазмунли ўтказишга алоҳида эътибор қаратилди. Шу боисдан ҳам тиббиёт, маданий-маиший хизмат соҳаси ходимлари ўз иш «жой»ларини далага кўчирдилар. Биз, санъаткорлар ҳам четда қолмадик. Театримизнинг етакчи ходимлари ва ҳаваскорлик жамоалари қатъий режа асосида пахтакорлар ҳузурида бўлдилар. Поп, Задарё, Уйчи, Учқўрғон, Наманган ва бошқа районларда «Ҳиммат» томошалари уюштирилди. Ўзбекистон халқ артисти Ҳабиба Охунова, жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист Турсуной Мамедоваларнинг чиқишлари дала меҳнаткашларига манзур бўлди.

Вилоятнинг Поп ва Задарё районларида эса ишчи кучлари нисбатан озлиги учун аксарият ҳашарчилар шу ерга бориб теримда кўмаклашдилар. Улар ҳордиғини кўнгилли ўтказишга камарбаста бўлдик. Айниқса, «Навбаҳор» давлат хўжалигидаги, Уйчи районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» жамоа хўжалигидаги учрашувлар катта байрам тантанасига айланиб кетганидан мамнунмиз.

Наманганда ғалаба нашидаси сурилаётган айни бир паллада Т. Мамедова бошлиқ ижодий гуруҳ Чустга, М. Мусабоев раҳбарлигидаги санъаткорларимиз эса Уйчи районига йўл олдилар. Мақсадимиз — олиҳиммат юртдошларимиз қувончига шерик бўлиш, уларга сидқидил хизмат қилишдир.

Ў. НУРАЛИЕВ,
Алишер Навоий номидаги вилоят мусиқали драма театри директори, Ўзбекистон халқ артисти.

ЁШ ИҚТИСОДЧИЛАРНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши 1-бетда).

кистонни бозор иқтисодиёти изига кўчириш, уни жаҳон иқтисодиётига киритиш соҳасида ҳар томонлама пухта асосланган чуқур назарий ишланмалар йўқ.

Хўш, иқтисодчиларнинг асосий вазифалари нималардан иборат? Бу соҳада бир неча вазифа турибди. Ички сиёсат стратегияси, яъни мамлакатнинг мустақил республикалари билан ўзаро манфаатли муносабат ўрнатиш, шунингдек ташқи иқтисодий фаолият масалалари асосий вазифалар жумласига киради.

Ҳақиқий иқтисодий мустақиллик бўлмаса, сиёсий мустақиллик — ҳавойи шиорлардан бошқа нарса эмаслиги учрашувда таъкидлаб ўтилди. Шу сабабли ёш иқтисодчи олимлар республика анъаналари ва хусусиятларини ҳисобга оладиган, самарали ишлаб, республикани мушкул аҳволдан қутилтира оладиган дастурни ишлаб чиқишлари лозим.

Хўш, бунга қандай йўллар билан эришса бўлади? И. А. Каримов ана шу жуда муҳим муаммога батафсил тўхталди. Унинг бу масаладаги фикри равшан: сифат жиҳатдан янги иқтисодий кўмакчи тармоқлар керак. Ўзбекистоннинг мустақиллиги унинг ўзини ўзи яккалаб қўйишни билдирмайди, аксинча, у барча республикалар ва хорижий давлатлар билан тенг ҳуқуқли асосда ҳамкорлик қилишга тайёр. Тўла иқтисодий эркинлик шароитида қаттиқ интизом ва тартиб — олға томон ҳаракат қилишнинг кафолатидир. Республика иқтисодиёти мафкурадан тўла-тўкис халос бўлмоғи керак, деб таъкидлади у.

Ўзбекистон Президенти ҳозирги иқтисодий аҳвол ҳақида, Ўзбекистоннинг бошқа мустақил республикалар ва хорижий мамлакатлар билан ўзаро муносабатлари тўғрисида гапириб, ишбилармонликка кенг йўл очиб қўядиган пайт келганини таъкидлади. Аммо бу масалада ҳам пухта ўйлаб, илмий асослаб иш тутмоқ зарур. Бу соҳада корхоналарни хусусийлаштириш синалган йўллардан биридир. Аммо ҳозирги пайтда республиканинг бутун саноатини хусусий кишилар қўлига топшириб бўладими? Бу ўринда қатъий қилиб «Ҳа!», деб бўлмайди. Ўзбекистон ҳудудида жойлашган завод ва фабрикаларнинг кўпчилиги рақобатга бардошли маҳсулот чиқараётгани йўқ. Бинобарин, улар хусусийлаштирилса, синиши турган гап, бу эса ишсизликка олиб боради. Яна бир муҳим жиҳат шундан иборатки, республикада хорижий фирмалар ва компаниялар билан биргаликда қўшма корхоналар барпо этилмоқда. Аммо, уларнинг ҳаммаси ҳам умидларимизни оқлаяптими? Йўқ, қўшма корхоналарни барпо этиш чоғида эркинликдан завқланиш кайфияти устунлик қилади. Бу эса, кўпинча, аниқ иқтисодий ҳисоб-китобни, истиқболни кўзлаб ишлашни унутишга олиб боради. Барпо этилаётган қўшма корхоналар фаолиятига баҳо беришнинг аниқ мезонларини белгилаш вақти келди.

Ҳозир Ўзбекистонда бозор иқтисодиёти тузилмалари вужудга келтирилмоқда. Тижорат банклари, биржалар, воситачилик фирмалари шу жумлага киради. Бироқ, кишини ажаблантирадиган жойи шуки, мана шу тузилмаларни ўзида янги тоифа бюрократлар пайдо бўлиб қолмоқда. Улар республика учун ҳалол ва манфаатли ишбилармонликни юриштириб юборишга ҳалақит бермоқда. Ишбилармонлик фаолиятининг барча турлари яшаш ҳуқуқига эга эканлиги таъкидланди. Бу соҳада солиқ солишнинг аниқ воситаси зарур, аммо мана шундай самарали восита ҳали ҳам ишлаб чиқилгани йўқ.

И. А. Каримов кадрлар тайёрлаш муаммосига батафсил тўхталди. Ихтисослаштирилган олий ўқув юртлари ёшларга таълим берадиган асосий марказлар бўлиб қолиши керак, деб уқтирди у. Юқори курсларнинг энг яхши талабалари эса чет элларда уч-олти ой тажриба ўрганиб келишлари керак. Бу ишга бўладиган ҳаражатларни республика ўз зиммасига олади. Чет эллардаги етакчи иқтисодий марказларга фақат Тошкентдан эмас, Ўзбекистоннинг барча вилоятларидан ҳам йигит-қизлар юбориладиган бўлади. Аммо бу ўринда ҳам ошна-оғайнигарчиликка йўл қўймай, танлаб олишнинг таъсирчан воситаси зарур. Республика олий ўқув юртларига етакчи чет эллик мутахассисларни таклиф қилиш менежерлар, маркетинг мутахассислари тайёрлашнинг бошқа бир шаклидир. Хуллас, ривожланган ғарб мамлакатларида одат бўлган ишларни биз ҳам қилишимиз зарур.

Ўзбекистон Президенти нарх-наво сиёсатига йиғилиш аҳлининг диққат-эътиборини жалб қилди. Баъзи республикалар эркин нархларни дарҳол жорий қилишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Аммо бу усул ҳозирги пайтда Ўзбекистон учун маъқбул эмас, деб таъкидлади у. Пахта толасининг нархига, уни сотиш тартибига келганда шуни айтиш керакки, муайян турдаги маҳсулотни олди-сотди қилиш билан шуғулланадиган ихтисослаштирилган биржалар барпо этиш зарур.

И. А. Каримов ёш иқтисодчи олимларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг бир неча муқобил дастурини ишлаб чиқишга қарор қилинди. Улар синчиклаб кўриб чиқилиб, энг яхшиси танлаб олинади.

Учрашувда Ўзбекистон Республикасининг вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

АВТОМОБИЛЧИЛАР БАЙРАМИ

25 октябрь куни Алишер Навоий номли давлат академик катта театри яна байрамона безатилди. Ўзбекистоннинг ҳамма жойларидан, бошқа жумҳуриятлардан келган автомобилчилар шу ерда тўпланишди. Бу ерда Ўзбекистон автомобиль транспортининг 70 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Бу — меҳнат фахрийлари ва ёшларнинг, ўрта авлодга мансуб кишиларнинг — тармоқдаги барча ходимларнинг байрами бўлди. Ҳозир иқтисодиёт автомобиль транспортисиз ишлай олмайди. Транспорт бошқа турларининг, саноат, қишлоқ хўжалигининг намояндалари, шунингдек олимлар, маданият арбоблари, талабалар тармоқ ходимларини табриклаш учун келдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон автомобиль транспорти вазири, иқтисод фанлари доктори Л. А. Аҳметов маъруза қилди. У тармоқни ривожлантиришнинг ўлкада 1902 йилда биринчи автомашина пайдо бўлган пайтдан бошлаб то ҳозирги кунгача бўлган барча асосий босқичларини эслатиб ўтди, эндиликда автомобиль жумҳуриятнинг энг оммавий транспорт воситаси бўлиб қолганини таъкидлади. 1921 йилда туркистон АССРнинг халқ хўжалиги марказий кенгаши ҳузурида автомобиль транспортига раҳбарлик қилиш шўъбаси ташкил этилган эди. Шу пайт расмий равишда тармоқнинг туғилган санаси ҳисобланади. Ўша пайтда шўъбага 40 та енгил ва 15 та юк машинаси бўйсунар эди. Уларнинг ҳаммаси чет элларда ишлаб чиқарилган автомобиллар эди.

Ҳозир Ўзбекистоннинг умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти ихтиёрида ўн минглаб юк машинаси ва автобус, 9,5 мингта енгил такси бор, деди вазир. Ўтган йилнинг ўзида тармоқ ходимлари халқ хўжалигининг 263 миллион тонна юкини ташиб бердилар, 2351 миллион пассажирни манзилига элтиб қўйдилар. Ҳозир жами узунлиги 141,8 минг километр келадиган 3159 та маршрут бўйлаб автобуслар одамларни ташимоқда.

Маърузачи тармоқнинг туб иқтисодий ўзгартиш шароитидаги ишларига тўхталиб, бошқарув тузилишини такомиллаштириб, уни янги вужудга келаётган бозор муносабатларига мувофиқлаштириш соҳасида доимий равишда қилинаётган ишлар ҳақида гапириб берди. Шу йилдан бошлаб бошқарув тизими минтақа даражасида концернлар, акционерлик жамиятлари, мустақил корхоналар тоифасидаги ихтиёрий бирлашмалардан иборат бўлиб қолди. Бу катта ишга уч йил бурун асос солинган — уч концерн: «Ташоблгрузтранс», «Ташгоргрузтранс», «Ташоблпасстранс» концернлари тузилган эди. Улар ишининг дастлабки якунлари танлаб олинган йўл тўғрилигини тасдиқламоқда.

Бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтилади, деди Л. А. Аҳметов, бунинг учун махсус дастур ишлаб чиқилган.

Тармоқнинг ҳозирги кунини пешона тери билан бунёд этган автомобиль транспорти фахрийларини шарафлаш, фахрий нишонлар ва ёрлиқлар билан мукофотлаш маросими самимий ва завқли ўтди, жумҳурият автотранспортининг 70 йиллиги шарафига ўтказилган тантанали мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари П. Нўъмонов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Вазирлар Маҳкамаси деҳқончилик-саноат мажмуининг мажлиси бўлди, унда қишлоқ аҳолисининг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш ва турмуш шароитини яхшилаш хусусидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва ҳукуматнинг қарорлари қандай бажарилаётгани муҳокама қилинди.

Мажлисни республика Вазирлар Маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков бошқарди.

Мазкур масала юзасидан республика Қишлоқ хўжалик вазирлиги, Дон маҳсулотлари вазирлиги, «Узплодоовощвинпром» ва «Ўзпишчепром» концернлари, шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари уюшмаси, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки ва бошқа манфаатдор ташкилотлар раҳбарларининг ахборотлари тингланди.

Мажлисда қишлоқ аҳолиси турмушини меъёрий изга солиш, моддий аҳволини яхшилаш учун чинакам шарт-шароит яратиш мақсадида республика Президенти шу муҳим масалаларга доир 5 та фармон чиқаргани, республика ҳукумати эса тегишли қарорлар қабул қилгани таъкидлаб ўтилди.

Республика деҳқончилик-саноат мажмуига кирадиган вазирликлар ва идоралар, барча даражадаги маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик идоралари шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш тадбирларини изчиллик билан амалга оширмоқдалар.

Президентнинг 1991 йил 11 январдаги «Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва қишлоқ жойда яшайдиган бошқа фуқаролар шахсий ёрдамчи хўжаликларини янада ривожлантиришнинг қўшимча чоралари тўғрисида»ги фармони ва республика ҳукуматининг мазкур масалага доир қарорига мувофиқ 2460,5 минг оила томорқа участкалари учун 289,6 минг гектар ер олди, шундан 121,9 минг гектари янги оилаларга ажратиб берилди. Республикада томорқа участкаларининг ўртача ҳажми 1989 йилдаги 0,12 гектардан 0,20 гектарга етди.

Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё, Хоразм вилоятларида томорқа участкалари ҳажми 0,25 гектарни, Қорақалпоғистон Республикасида 0,29 гектарни ташкил этди.

Шу билан бир қаторда бир қанча ҳолларда ер ажратиш тартиби бузилишига йўл қўйилмоқда, бу ишни тўғри ташкил этишга, ажратиб берилган ердан самарали фойдаланишга эътибор берилмаяпти.

Масалан, Термиз районидаги «Ғалаба» жамоа хўжалигида ҳали тузилмаган оилаларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районида ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар ортиқча ер аниқланди. Ангор районида ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланилмаяпти. Сирдарё, Жиззах, Бухоро ва бошқа вилоятларда ҳам шундай нуқсонларга йўл қўйилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетлари, вазирликлар ва идоралар Республика Президенти фармонида хусусий секторда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва шу ҳисобдан аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашдаги кескинликни камайтириш юзасидан белгиланган чора-тадбирларнинг муҳимлигини тўла тушуниб етмаганликларини кўрсатиб турибди.

Республика Қишлоқ хўжалик вазирлигига, деҳқончилик-саноат мажмуидаги бошқа идораларга, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига ҳар бир жамоа ва давлат хўжалигида республика Президенти фармони тўла ҳажмда бажарилишини таъминлайдиган чора-тадбирларни амалга ошириш тавсия этилди.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоят ижроия комитетларига муҳтожларнинг ҳаммасига ер ажратиб бериш ишларини тугаллаш билан бир қаторда ҳар бир хўжаликда барча ер участкаларидан фойдаланишнинг тўғри ёки нотўғри эканлигини текширишни ташкил этиш, бўш ётган ерлар аниқланган тақдирда уларни қайтариб олиш ва муҳтож фуқаролар фойдасига қайта тақсимлаш масаласини кўриб чиқиш таклиф этилди.

Ўзбекистон Республикаси президентининг жамоа ва давлат хўжаликлари томонидан аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларига бузоқ, қўзи-улоқ ва жўжалар сотиш масалалари юзасидан чиқарган 1990 йил 10 майдаги 5-сонли ва 1990 йил 25 октябрдаги 74-сонли фармонларини ҳамда Ўзбекистон ССР Вазирлар Кенгашининг шу масалаларга доир қарорларини бажариш юзасидан шу йилнинг тўққиз ойида жамоа хўжаликлари ва давлат хўжаликлари аҳолига 44,8 мингта бузоқ сотди, бу эса белгиланган топшириқнинг 95,5 фоизини ташкил этади, шунингдек 34,2 мингта чўчқа боласи, 9757,2 мингта жўжа сотилди.

Шу йилнинг бошидан буён шахсий ёрдамчи хўжаликлардаги чорва моллар ва паррандалар учун 555 минг тонна пичан, 64,0 минг тонна беда сотилди, давлат ресурслари ҳисобидан 140 минг тонна кунжара, 83 минг тонна чигит пўстлоғи, 288 минг тонна омихта ем сотилди. Бу эса 1991 йилнинг январь-октябрь ойлари давомида аҳолидан ўтган йилдагига нисбатан 5 минг тонна кўп, яъни 20,5 минг тонна гўшт харид қилиш имконини берди; 80 минг тонна сут тайёрланди, бу ўтган йилдагидан 14 минг тонна кўп.

Айни пайтда Қорақалпоғистон Республикасида, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд ва Сурхондарё вилоятларида аҳолига қорамол сотишда қолоқликка йўл қўйилди, бу ерда кўрсаткичлар республикадаги ўртача кўрсаткичдан кам бўлиб, белгиланган ҳажмнинг 43-88 фоизини ташкил этади. Бу ишда чорва моллар ва паррандаларни, ем-хашакни сотиш топшириқларини ҳамма хўжаликлар бажариши, вилоят, райондаги умумий кўрсаткичлар яхши бўлгани ҳолда кўпгина хўжаликларнинг белгиланган топшириқни барбод қилишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир.

Аҳоли хўжаликларидаги чорва моллар ва паррандаларга зооветеринария хизматини яхшилаш юзасидан бир қанча аниқ ташкилий чора-тадбирлар амалга оширилди. 735 та зооветеринария пункти ташкил этилди ва иш бошлади. Бироқ Бухоро, Сурхондарё, Сирдарё ва Хоразм вилоятларида бу муҳим масалага етарли эътибор берилмаяпти, оқибатда топшириқларнинг ярми ҳам бажарилмай қолди.

Мазкур фармонларни бажариш ҳусусида аниқланган интизомсизлик ва масъулиятсизлик ҳолларини вилоят ижроия комитетларида, Қишлоқ хўжалик вазирлигида, Вазирлар Маҳкамасининг деҳқончилик-саноат мажмуида танқидий нуқтаи назардан кўриб чиқишга қарор қилинди.

Республика Президентининг 1991 йил 31 майдаги «Республика аҳолисини озиқ-овқат учун дон (буғдой) билан таъминлашнинг қўшимча чоралари тўғрисида»ги фармонига ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг шу масалага доир қарорига мувофиқ қишлоқ аҳолисига 227,5 минг тонна озиқ-овқат учун ишлатиладиган дон (буғдой) сотилиб, топшириқ 103 фоиз бажарилди. Ҳар бир оила ўртача 102 килограмм буғдой олди.

Айни пайтда Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятидаги жамоа хўжаликлари ҳамда давлат хўжаликлари топшириқни атиги 29 ва 71 фоиз бажардилар. Топшириқнинг қолган қисмини шоли ҳисобидан бажариш тавсия этилди. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги бу ишни назорат остига олиши керак. Шахсий томорқа хўжаликлари эгаларининг уюшмаси ва унинг жойлардаги идоралари Ўзбекистон Республикаси **Президентининг 1991 йил 18 март фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан** аҳоли шахсий ёрдамчи хўжаликлари моддий-техникавий базасини мустаҳкамлашга ажратилган пулни ўзлаштириш юзасидан бир қанча ташкилий ва амалий чораларни кўрдилар.

Шу билан бир вақтда шахсий ёрдамчи хўжаликлар эгалари уюшмаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари республика Президентининг шу масалага доир фармонини амалга оширишда сусткашлик қилмоқдалар, ажратилган маблағдан фойдаланишнинг аниқ йўналишлари белгиланмаган, бу эса аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашда шахсий хўжаликлар ролини ва аҳамиятини ошириш ишига тўсқинлик қилмоқда.

Шахсий ёрдамчи хўжаликлар эгалари уюшмасига, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлигига, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банкига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига ва вилоят ижроия комитетларига уюшманинг моддий-техникавий базасини яратиш ва мустаҳкамлаш, унинг ўз оборот маблағларини вужудга келтириш, шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг эгаларига аниқ мақсадни кўзлаб қарз ажратиш масалаларини ҳал этишни тезлаштириш, кундалик ишда уларга алоҳида аҳамият бериш таклиф этилди.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қабул қилинган қарорда республика деҳқончилик-саноат мажмуи вазирликлари ва идораларининг, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетларининг Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларини бажаришдаги кечикишни бартараф этиш юзасидан топшириқлар белгиланди, бу ишларни тугаллашнинг аниқ муддатлари кўрсатиб берилди.

«ОЙНАИ ЖАҲОН»ДА КЎРИНГ

28 октябрь— 3 ноябрь

Ҳар куни

● 8.25 да **«Соғлом бўлай десангиз»** (шанба ва якшанбадан ташқари ЎзТВ I).

● 18.00 да **Янгиликлар** (ЎзТВ I).

● 19.30 да рус тилида **«Ахборот»** программаси (ЎзТВ I).

● 21.00 да ўзбек тилида «Ахборот» программаси (ЎзТВ I).

● 6.00 да **«Тонг»** Ахборот-мусиқий кўрсатуви (МТ—Орбита IV).

● 12.30 да **ТСН** (шанба ва якшанбадан ташқари), 15.30 да (ҳар куни МТ—Орбита IV).

● 21.30 да **Информацион программа.** (ЎзТВII, МТ—Орбита IV программаларида).

28, душанба

● ЎзТВ I

18.10 Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Изланиш». 19.00 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти. 19.50 «Самарқанд». Манзарали фильм. 20.00 «Фармон ва ижро». 21.25 «Оила». 22.25 «Фаввора». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум». 19.30 «Халқ манфаатини кўзлаб». 20.00 «Лаҳза». Хабарлар. 20.10 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 20.25 «Москва бўйлаб саёҳат». Телефильм. 20.45 «Ўзингни эр билсанг...». 22.10 «Кинонигоҳ».

● МТ—«Орбита IV»

9.35 Мультфильм. 10.15 «Янги авлод танлайди». 11.30 «Рус қўшиғи». Телефильм. 11.55 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Ўргимчак ва фил» (Кот д, ивуар). 12.00 Футбол шарҳи. 12.50 «Оперетта, оперетта». 13.50 «Ишбилармон киши». 14.55 «Қуруқ эътиқоддан фойда йўқ». СССР халқ депутати К. Лубенченконинг хотиб М. Маргулис билан суҳбати (АҚШ). 15.45 «Бу бўлган, бўлганди...». 16.10 «Минотавр ҳузурига ташриф». Беш серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 17.25 Болалар соати. 18.25 «Бозор: танлаш даври». 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.15 «Қизиқувчилар олами». 19.30 «Иностранная литература». 1992 йилда». 11.40 Футбол шарҳи. 20.10 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектакль премьераси. 22.10 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектаклнинг давоми. 23.10 Муаллифлар ойнаижаҳони. «Доира». Бадиий публицистик фильм. 1-серия. 00.05 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишланган сон. 00.20 Муаллифлар ойнаижаҳони. «Сўнгги қий-чув». 01.20 «Санамлар». Наталья Гулькина ва «Звезди» гуруҳи. 01.50 «Куни унутилган хотира». Телевизион бадиий фильм.

29, сешанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Ўсмирлар коинотда». Бадиий фильм. 9.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади». «Тележарида».

18.10 Мультфильмлар. 18.30 «Фармон ва ижро», 19.50 «Хонатлас». «Ўзбектелефильм» премьераси. 20.00 «Хорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт. 21.25 «Спортлото». 21.30 «Ижод саҳифалари». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим таваллудининг 75 йиллигига бағишланган адабий кеча. 22.30 «Мерос». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

10.30 Ўқув кўрсатувлари

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Мультфильм. 18.40 «Ягона оилада». 19.30 «Жиддий ўйинлар». Телефильм. 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 Мусиқий жилолар. 20.40 «Средазэлектроаппарат» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳақида очерк. 21.15 Кинолавҳа. 22.10 «Ўзбекистон киносаёҳатчилар уюшмаси — бизнинг меҳмонимиз».

● МТ—«Орбита IV»

9.35 Мультфильм. 9.55 Болалар соати. 10.55 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектакль. 12.15 Биржа янгиликлари. 12.45 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектаклнинг давоми. 13.50 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 14.40 «Телемикст». 15.40 «Ёшлигимизнинг спорт санамлари». Л. Латинина. 16.00 «Минотавр ҳузурига ташриф». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 17.10 «Чемпионлар билан биргаликда». 17.25 «Болалар мусиқий клуби». 18.10 «Қизиқувчилар олами». 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.15 Биржа янгиликлари. 19.30 Туркия телевидениесининг оқшоми. 20.15 «Сомон йўли». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 22.10 «Сомон йўли». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 23.10 Муаллифлар ойнаижаҳони. «Доира». Бадиий публицистик фильм. 2-серия. 00.10 ТСН. 00.25 Антрактида. Қайтиш нуқтаси». 00.55 Еписком Василий Родзянко билан суҳбатлар. 01.20 Теннис. Парижнинг очиқ чепмионати. 01.50 «Қироллар ва карам». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

30, чоршанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Тақдир». 9.15 «Олтин куз». «Ёшлик» студиясининг «Кичкинтой видеоканали.

18.10 Болалар учун. «Юлдуз» рақсга тушади. 18.25 «Ёш куч». жаридаси саҳифаларида. 19.05 «Боғдорчиликка кенг йўл». 19.50 «Ҳуқуқ ҳаётимизда». 20.20 «Сафар таассуротлари». Мусиқий кўрсатув. 21.25 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Дилдаги гаплар». 22.55 «Малина виноси». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

10.30 Ўқув кўрсатувлари.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами. 19.25 «Совға». Телевизион бадиий фильм. 20.00 «Спринт». 20.15 «Юнитех интернэшнл» таништиради». 20.45 Кичик концерт. 21.00 Ўзбекистон Фанлар академияси Энергетика ва автоматика илмгоҳининг 50 йиллигига. 22.10 «Кинонигоҳ».

● МТ—«Орбита IV»

9.35 Мультфильм. 9.55 «Чемпионлар билан биргаликда». 10.10 «Болалар мусиқий клуби». 10.55 «Бирoдар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 12.45 «Бу мусиқа бўлмаганда эди...» Ҳужжатли фильм. 13.15 «Альбервило томон йўлда». 13.45 Таннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 15.45 «Агар сиз...» 16,30 «Минотавр ҳузурига ташриф». Телевизион бадиий фильм. 3-серия. 17.45 Мультфильм. 17.55 Болалар соати. 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.15 «Планета». 19.45 Шеърият лаҳзалари». 19.55 «Бирoдар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 22.10 Д. Хворостовский куйлайди. 22.45 Муаллифлар ойнаижаҳони. «Доира». Бадиий-публицистик фильм. 3-серия. 23.40 «Эски танишларнинг оилавий хроникаси». Телефильм премьераси. «Маша». 1 ва 2-сериялар. 01.20 ТСН. 01.35 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 02.05 «Қироллар ва карам». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

31, пайшанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.35 «Урф одатлар ва анъаналар». Кинопрограмма. 9.25 «Элга хизмат: талаб ва таклиф». 10.00 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.

18.10 Мультфиьлм. 18.25 «Алифбо сабоқлари». 19.00 «Давр ва сиёсат». 19.45 «Мусаввир». Манзарали фильм 20.00 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт. 21.25 Биржа янгиликлари. 21.40 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 21.55 Дилрабо концерт. 22.35 «Зўр ўтирибмиз». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

10.30 Табиатшунослик. 11.00 «Илк қадам». Кинопрограмма.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Бу оқшомда». 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 «Бу оқшомда» кўрсатувининг давоми. 22.10 Экспресс-реклама. 22.20 Биржа янгиликлари. 22.35 «Олқишлар».

● МТ—«Орбита IV»

9.35 Мультфильм, 9.45 Болалар соати. 10.45 «Эски танишларнинг оилавий хроникаси». Телефильм. «Маша». 1ва 2-сериялар. 12.45 ИИВ маълумотларига кўра... 13.00 Беларусь Давлат рақс ансамблининг концерти. 13.45 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 14.50 «Телемикст». 15.45 «Қизиқувчилар олами». 16.00 «Бугун ва ўша пайтда». 16.30 «Минотавр ҳузурига ташриф». Телевизион бадиий фильм. 4-серия. 17.40 «Экология. Жамият. Инсон». 18.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.15 ИИВ маълумотларига кўра... 19.30 «Мальта лочини». Бадиий фильм. 22.10 Эфирда мусиқа. 00.10 ТСН. 00.25 И. Бродский ижодига бағишланган телефильм премьераси. 00.55 Епископ Василий Родзянко билан суҳбатлар. 01.25 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 01.55 «Кречинский тўйи». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

1, жума

● ЎзТВ I

8.00 «Ахборот», 8.35 «Тўғри сўзнинг тўқмоғи». Бадиий фильм. 9.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона»,

18.10 Мультфильмлар. 18.30 «Келажагимиз — мактабда». 19.50 Амалий давра суҳбати. 20.30 Ўзбек куйларидан концерт. 21.25 «Театр ва замон». 22.05 «Бахтли бўлай десанг...». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

16.55 АШХОБОД КЎРСАТАДИ

● МТ—«Орбита IV»

9.30 Мультфильм. 9.45 ...16 ёшгача ва ундан катталар» 10.30 Эфирда мусиқа. 12.45 «Конькида хўроз». Фильм-концерт. 13.35 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 14.40 «Бирдж». Телебиржа. 15.10 Мультфильм. 15.40 А. Хачатурян М. Лермонтовнинг «Маскарад» драмасига ёзган мусиқасидан сюита. 16.00 «Минотавр ҳузурига ташриф». Телевизион бадиий фильм. 5-серия. 17.10 Мультфильм. 17.40 Гандбол. Халқаро турнир. 18.10 «Қизиқувчилар олами». 18.55 «Ён дафтар». 19.00 ТСН. 19.15 «Шерик» 19.45 «Инсон ва қонун». 20.30 «ВИД» таништиради: Мўъжизалар майдони». 22.10 «ВИД» таништиради. 01.25 ТСН. 01.40 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 02.25 «Кречинский тўйи». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

2, шанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ассалому алайкум».

9.00 «Қўрқувнинг давоси». Бадиий фильм. 10.30 «Ўзбекистон спорти». 11.15 «Камолот сари». Курсия Эсонова, Эркин Қайтаров. 11.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нафосат». 13.00 «Шийпондаги учрашувлар». 14.00 «Китоб ва ҳаёт». 14.30 «Замандас» (қозоқ тилида). 15.30 «Субҳидам»

18.00 Мультфильм. 18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар». 19.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 19.50 «Рақслар гулдастаси» 20.30 «Экран таништиради». «Ўлмас мерос» премьераси ҳақида. 21.00 «Ҳафтанома». 22.00 Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотининг совриндори, Ўзбекистон халқ артисти Шерали Жўраев.

● ЎзТВ II

9.00 ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ.

● МТ—«Орбита IV»

7.00 Мультфильмлар. 7.30 Ритмик гимнастика. 8.00 Ишбилармон кишининг шанба кунги тонги. 9.00 ТСН. 9.15 «Сиз яратган боғ». 9.45 Тонгги дам олиш кўрсатуви. 10.15 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 11.45 «Ҳамдўстлик» видеоканали. 13.00 Экологик янгиликлар. 13.15 Режиссёр С. Колосов фильмлари. «Жонгинам». 14.40 «Пи белгиси билан» кўрсатуви саҳифаларида. 15.25 «Қизиқувчилар олами». 15.40 «Мусиқа дўкони». 16.10 «Сиз бунга қодирсиз». 16.55 «Дон Жуан». Қўғирчоқ театрининг фильм-спектакли. 18.25 «Ажойиб шаҳар Москов». Олти серияли телефильм. 2-фильм. 18.55 Кўп серияли мультфильм премьераси. 19.20 «Табиб». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 22.20 Футбол. СССР чемпионати. 00.15 «50х50» телетомошалари. 03.45 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати.

3, якшанба

● ЎзТВ I

8.00 «Ҳафтанома».

9.00 Болалар учун. «Биргаликда куйлаймиз». 9.30 «Ўлим билан олишув». Бадиий фильм. 10.55 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Болалар» видеоканали. 12.55 Араб тили. 13.25 «Дунёни кўргим келади...». 13.55 Дилрабо концерт. 14.35 Инглиз тили. 15.05 «Мерос». Алишер Навоий замондошларининг мактублари. 15.35 «Чорраҳа».

18.00 Мультфильм. 18.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўйла, изла, топ!». 19.45 «Депутат минбари». Карим Баҳриев. 20.00 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт. 21.25 «Ижодий учрашувлар». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўткир Ҳошимов. 22.55 «Ёш аёл учун эркак». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

9.00 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

● МТ—«Орбита IV»

8.30 Спорт ҳамма учун. 9.00 ТСН. 9.20 «Спортлото». 9.35 «Севги иқрори». 9.50 «Эрта саҳарлаб». 10.35 «Ватан хизматида». 11.35 «Тонг юлдузи». 12.35 «Саёҳатчилар клуби». 13.35 «Қишлоқ янгиликлари». 14.35 «Кинопанорама». 15.55 «Веди». 16.40 «Марафон-15». 17.40 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Қайноқ бош» (Индонезия). 17.45 «Халқаро панорама». 18.30 «Уолт Дисней таништиради...». 19.20 «Латифа». Бадиий фильм. 22.10 Дам олиш кўрсатуви. 23.40 «Астра» таништиради. 24.00 Акробатика. Европа чемпионати. 00.30 Теннис. Парижнинг очиқ чемпионати. 01.20 «Мовий шер». Телевизион бадиий фильм.

ҚАЛОВИ ТОПИЛСА ҚОР ЁНАДИ

Ўзбекистон Мустақил Республика деб эълон қилингани халқимиз тарихида муҳим воқеа бўлди. Эндиликда барча имкониятни ҳисобга олиш даркор. Илгариги хатолар такрорланмаслиги, улардан тўғри хулоса чиқариш керак. Хрушчев пайтида Ўзбекистонда уй ҳайвонларини ёппасига камайтиришга хуруж қилинган эди. Хонадондаги чорва молларга кўп солиқ солинарди. Ҳозирги гўшт танқислиги ўша нотўғри тадбирлар касофатидандир.

Табиатнинг ифлосланишига йўл қўймаслик керак. Бироқ миллион сўм сарфлаб тикланган завод ёки фабрикани бутунлай ёпиб қўйиш ҳам жонли ҳайвонларни қириб юборишга ўхшаш ҳалокатлидир. Корхоналарни ёпиб қўйиш осон. Аммо уларни қуриб, ишга туширишга қанча-қанча маблағ кетган-ку. Ҳозир совун ва бошқа кир ювиш воситалари таъминотида танқчиллик бўлиб турибди. Боз устига кимёвий моддалар ишлаб чиқараётган корхоналарни чиқиндиси учун беркитиб ташлайверсак, нима бўлади? Ўзимизга керакли маҳсулотларни қиммат нархда чет мамлакатлардан сотиб олиш тўкинлик яратадими? Қўлдан берганга қуш тўймас, дейди халқимиз.

Заводларимизда чиқадиган баъзи чиқиндиларни Японияда қайта ишлаб, маҳсулот яратиб уларни қиммат нархда яна ўзимизга сотишмоқда. Бизда эса ҳар бир корхонада тонналаб чиқинди мавжуд. Масалан, яқин-яқингача газ қазиб олишда чиқадиган газ конденсати чиқинди ҳисобланарди. Олимларимиз дизель ёнилғиси олишни, лак бўёғи сифатида фойдаланиш йўлини топишди.

Тошкент автомобиль йўллари институти олимлари узоқ йиллар чиқинди моддалар устида тажриба ўтказиб, улардан фойдаланиш йўлини топишди. Кейинги уч йил ичида кимё кафедрасида 176 хил янги полимерлар олинди. Чиқиндисиз моддалар ишлаб чиқаришнинг ўн иккита кимёвий усуллари ўрганилди. Иттифоқда биринчи бўлиб, «Полиокс» деб номланган, чигитни чиришдан сақлайдиган ноёб модда ишлаб чиқилди. Кафедра лабораториясида чиқиндилардан фойдаланиб ишқорий ва кислотали муҳитга чидамли бўлган қувур яратилди. Маъданлар емирилишига қарши ишлатиладиган ноёб бўёқ ҳам биринчи бўлиб кафедрада топилди.

Баъзан автомобиль соҳасида кимёнинг умуман кераги йўқ, деб ҳисобловчилар ҳам йўқ эмас. Ваҳоланки, автомобилнинг турли қисмлари хилма-хил моддалар ва қотишмалардан ишланади. Маълумки, шундай экан ёнилғи, йўлсозлаш моддалари автомобилнинг асоси эмасми, ахир.

Ўтган йили кафедрада «Композицион материаллар ишлаб чиқариш кооперативи» тузилган эди. У фақат чиқиндилардан фойдаланиб иш юритади. Келгусида у давлат корхонасига айлантирилади. Бу борада АҚШнинг «БАСС ОЙЛ ЭКСПРЕСС» фирмаси билан ҳамкорлик қилиш яхши натижалар бермоқда. Фирманинг президенти Давид Казиев олий билимгоҳимизда бўлиб, ишларимиз билан яқиндан танишди. Биз ҳам улар юртига бориб тажриба алмашиб қайтдик. Ҳозир ишнинг бориши чакки эмас. Кафедрада пахтанинг баргини тўкишда ишлатиладиган қулай усул ишлаб чиқилди. Бунда ғўзанинг баргини тўкиш сунъий совуқлик ҳосил қилиш эвазига амалга оширилади. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги ёрдамида янгилик Коммунистик районининг Карл Маркс номли колхозида амалда синовдан ўтди. Эндиликда жумҳуриятимиз пахта майдонларида ундан кенг фойдаланиш йўлга қўйилади.

Ш. АБДУЛЛАЕВ,
техника фанлари доктори.

М. Тошмуҳамедов номли Қашқадарё вилоят драма театри жамоаси яқинда «Амир Темур» спектаклини саҳналаштирди. У кўпчилик санъат ихлосмандларида қизиқиш уйғотди. Шу боис театрга вилоятнинг кўплаб қишлоқларидан томошабинлар ташриф буюришди. Қизиқарли бу асар шоир ва драматург Тўра Мирзо қаламига мансубдир. Уни иқтидорли режиссёр Бахтиёр Назаров саҳналаштирди. Драмани муваффақиятли чиқишида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, мусаввир Садриддин Салимовнинг ҳам ҳиссаси беҳад катта бўлди. Спектаклда Амир Темур ва Пир Саид ролларини Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Ҳусан Амирқулов ва Алиқул Тўлаев, Шоҳрухни — Жаббор Тошев, Ўлжой Туркон оғани — Ҳуррият Исроиловалар ижро этишди. Вилоят театри артистларининг бундай улкан асарга қўл уришларини биз ҳам чин дилдан қутлаймиз.

СУРАТДА: Амир Темур ролида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ҳусан Амирқулов (чапда), ўғли Шоҳрух — артист Жаббор Тошев.

Ш. ШАРОПОВ олган сурат. (ЎзТАГ).

— Роса зўр-ку, япроқдаги беғубор шабнамга қаранг, шабнамга...

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

БИР ПИЁЛА ЧОЙ БАҲОНА

Дам олиш саҳифаси

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

✦ Кимки бўри тишини ўзи билан олиб юрса, унга ҳеч бир йиртқич ҳайвон зарар етказмайди. Бўри тишидан мунчоқ қилиб, ёш болага осиб қўйилса, тутқаноқ бўлмайди. Агар бўрининг ички ёғи қўл ва оёқларга суртилса, совуқ уришдан сақлайди.

✦ Сиртлон ўти, оғриқ кўзга суртилса, шифо бўлади. У сариқ касалга ҳам фойда беради.

✦ Агар пиширилган от сутини истеъмол қилинса, юз рангини қизил қилади. От ёғидан малҳам тайёрлаб, жароҳатга қўйилса яхши бўлади.

✦ Туянинг табиати бирорта тўрт оёқлиникига ўхшамайди. Одамга жуда мойил бўлади, лекин узоқ вақт гина сақлаш хусусияти бор. Агар унинг ёғини ёсуман ёғи билан қўшиб, баданга суртилса ўша ердан тук чиқмайди.

✦ Тутқаноғи бор одам эшак териси устига ўтирса соғаяди. Илон чаққан ерга эшак мияси қўйилса, заҳар таъсир қилмайди.

✦ Сигир ўти шақиқа касалини даволайди. Бунинг учун қора майиз билан эзиб суртиш керак.

М. АБДУЛЛАЕВ,
тайёрлаган.

ҲАДИС

● Кимки бошқаларга раҳму шафқат қилмаса, унга ҳам ҳеч ким раҳму шафқат қилмайди.

● Кимки бировга ёмонлик қилса, шу дунёнинг ўзидаёқ жазосини кўради.

● Бехосдан содир бўлган фожеали ўлим — мўмин киши учун раҳмат, фосиқу фожир одам учун ҳасратдир.

● Мўмин — мўминнинг кўзгусидир. Мўмин — мўминнинг биродаридир, унга маиший ишларида ёрдамлашади, йўқлигида моли ва обрўсини ҳимоя қилади.

● Одамларнинг молларига ва жонларига қасд қилмайдиган одам ҳақиқий мўминдир. Хато ва гуноҳлардан ўзини узоқ тутадиган одам ҳақиқий муҳожирдир.

● Мўмин киши одамларга ўзини яқин олиб юради, одамлар ҳам унга яқин муносабатда бўлади. Шундай муносабат ҳосил қилмаганларида яхшиликнинг ўзи йўқ бўлади. Одамларга фойдаси кўпроқ тегадиган киши — одамларнинг яхшироғидир.

● Вазифани ўз вақтидан кеч қолдириб бажариш ҳам зулм турларига киради.

● Макру ҳийла ва хиёнатнинг жойи дўзахдир.

● Ўз ҳақини ҳимоя қилиш йўлида қурбон бўлган одамнинг ўлими нақадар яхши ўлимдир!

● Гуноҳига пушаймон бўлиш ҳам тавба ҳукмидир.

● Бахилликдан ёмон иллат йўқ.

● Ёмон улфатдан яккалик яхши, яккаликдан яхши улфат яхши, жим ўтиргандан фойдали гап яхши, бефойда гапдан сукут сақлаган яхши.

● Дўстлик ҳам, адоват ҳам наслдан-наслга мерос қоладиган нарсадир.

● Салом бериб кирмаган одамни ҳузурингизга қўйманглар!

● Уйларингиздаги ёниб турган ўтни ўчирмасдан уйқуга кетманглар!

● Бўш ерларни ўзича чегаралаб ўзига мулк қилиб олиш ва савдода ўзи олмайдиган нарсанинг баҳосини кўтариб кетишлик исломда йўқ.

● Меҳмондўст бўлмаган одамдан яхшилик кутилмайди.

ҒАЛАТИ СУЮҚЛИК

Табиатда маъданларнинг юзлаб хиллари бор. Ҳатто кучли кислоталарда ҳам эримагани учун олтин маъданлар шоҳи номини олган. Олимлар олтинни ҳам эритиш йўлини топишди. Уч ҳисса хлорид кислотага бир ҳисса нитрат кислота қўшилса зар суви деган суюқлик ҳосил бўлади. Бу мўъжизакор аралашма маъданлар шоҳини бир зумда эритиб юбора олади. Бу ноёб суюқликка кимёгарлар шоҳ арағи деб ном беришган. Шу ғалати суюқлик олтиннинг кўплаб муҳим бирикмаларини олишга сабабчи бўлди. У бошқа турли маъданларга ҳам ўз таъсирини кўрсата олади.

С. ТОЛИПОВА.

Наботот неъмати

ДАЛАЧОЙ

Жумҳуриятимизнинг деярли ҳамма вилоятларида, айниқса, тоғли ва тоғ олди ҳудудларида тиллоранг гулли, ҳар тупи оловдек ёниб турувчи, ўзига хос ҳидга эга бўлган ажойиб бир ўсимликни учратасиз. Бу ўсимликни далачой деб аташади. Унинг қизил пойча, чой—чўп, чой—ўт, чўзиқ барг деган номлари ҳам бор. Республикамизда далачойнинг 5 хил тури учрайди. Далачой — кўп йиллик ўсимлик, бўйи 30 сантиметрдан то 1 метргача ўсади. Барг қирғоғи текис, ёруғликни ўтказувчи ва қора рангли тугунчалари бор. Шу сабабли далачойни илмий тилда «Илма-тешик далачой» деб юритишади. Гуллари супургисимон тўпгулга йиғилган, гулкосаси бешбўлакли, гул тожиси тиллоранг тусга эга. Бешбаргининг узунлиги 15 мм.гача етади, гулкосабарглари ҳам, гултожи-барглари ҳам тугунчалар билан қопланган. Меваси уч бўлакли, уруғлари майда чўзинчоқ, тўқ жигар тусли. 1000 дона уруғининг вазни 0,12—0,14 грамм.

Далачойнинг шифобахш қисми унинг ер устки қисмидир. Ўсимлик гуллаган даврида ўриб олинади, узунлиги 15—20 сантиметр қилиб қирқилиб, салқин ерда қуритилади. Афсуски, далачой ҳозирги кунда «Қизил китоб»га киритилиш арафасида. У чиндан ҳам минг дардга даво. Ундан табиблар оғриқ қолдирувчи, турли хил ярачақаларни даволашда фойдаланганлар.

Ҳозирги замон илмий тиббиёти далачойни меъда-ичак хасталиклари, оғиз бўшлиғи яллиғланиши, терининг II ва III-даражали куйишини даволашда қўлламоқда.

Турли манбаларда кўрсатилишича, далачойни уйқусизлик, гепотит, буйрак хасталиги, бош оғриғи, невроз, терининг куйиб қолиши қасалликларини даволашда фойдаланилган.

Даво учун далачойнинг дамламасидан фойдаланилади. Уни тайёрлаш учун 1 ош қошиқ устига 1 стакан қайноқ сув қуйилиб, 2 соат дамланади ва у овқатдан олдин кунига 3 маҳал ичилади.

Ш. УСМОНОВ,
доришунос.

МАҚОЛЛИ БОШҚОТИРМА

Азиз муштарий! Қуйида таърифланган сўз ва номларни топиб, шаклда белгиланган хонадан соат мили йўналишида ёзинг.

1. Ота-она ва фарзандлардан иборат хонадон. 2. Атроф-муҳит, борлиқ. 3. Ипак газлама. 4. Ҳашарот ҳосил қиладиган ширинлик. 5. Чучук сувда яшовчи, тангачасиз балиқ. 6. Уруғидан ичимлик тайёрланадиган жануб ўсимлиги. 7. Аланга, ўт. 8. Ойбекнинг «Навоий» тарихий романи қаҳрамони. 9. Австриянинг машҳур футбол жамоаси. 10. Тикувчилик қуроли. 11. Пуфлаб чалинадиган мусиқа асбоби. 12. XVIII аср охири — XIX аср бошида яшаб, ижод этган туркман шоири, ҳажв устаси.

Энди жавобларнинг биринчи ҳарфларидан фойдаланиб, шакл марказидаги рақамли жумбоқни ечинг. Бунда ўзбек халқ мақолларидан бири ҳосил бўлади.

Ф. ОРИПОВ тузган.

* * *

Рўзномамизнинг дам олиш саҳифаларида бериб борилаётган бошқотирмаларга муштарийлардан мунтазам жавоблар олиб турибмиз. Бахмаллик Ҳ. УМАРОВ, бекободлик, У. ДАВЛАТОВ, карманалик М. МАЖИДОВА, уйчилик И. ЖАМОЛЛИДДИНОВ, конимехлик Ш. РАҲМОНОВА, янгийўллик Ш. МАМАСАЛИЕВ, янгиқўрғонлик М. ТЎЙЧИБОЕВ, бувайдалик Р. ТОШКЕНОВ, гулистонлик Н. РЎЗМАТОВА, ёзёвонлик М. ҚЎЛДОШЕВ, Н. ХАРИПОВА, оқдарёлик Г. АБДУҲАМИДОВА, иштихонлик Ҳ. ҲАМДАМОВА, С. МУҲАММАДИЕВ, янгиариқлик Д. МАТҲОЛИҚОВА, шаҳрихонлик ЮСУФБЕК МЎМИНЖОН ўғли, қибрайлик М. ШОИКРОМОВА, балиқчилик М. МИРЗАЕВА, комсомолободлик Ш. ИБРОҲИМОВА, марҳаматлик Н. СУЛАЙМОНОВА, хатирчилик Б. ЙЎЛДОШЕВ, пахтачилик Ж. МАЪРУПОВА, қўшработлик Б. САРИЕВ, ангорлик Ҳ. Авазов, урганчлик Г. ИБРОҲИМОВАлар бошқотирмаларини ечишда мунтазам қатнашиб, уларга тўғри жавоб йўлламоқдалар. Бунинг учун юқорида номи тилга олинган муштарийларга чуқур миннатдорчилик билдирамиз.

Удумларимиз

РЎМОЛЧА

Талабалик йилларим эди. Курсдошларимдан бири четларига тўр тўқилиб, нозик мунчоқлар билан безатилган шойи дастрўмолини бизга тез-тез кўрсатиб, севган қизи тикиб бергани ҳақида гапирарди. Дастрўмолнинг чиройли, янги, тозалигига ҳавасим келарди. Орадан уч йил ўтгач, ўша қизга уйланаётганини айтиб, тўйига таклиф этди...

Вильям Шекспир «Отелло» трагедиясида асар ечимини рўмолча билан узвий боғлаб якунлайди. Буни қарангки, Отеллонинг отаси рўмолчани онасига никоҳ куни совға этган экан. Она кўзи тиригида шу рўмолчасини ўғлига васият қилиб: «Никоҳ куни келинимга берасан» деган. Афсус, тўйдан кейин кўп ўтмай Дездемона рўмолчани йўқотиб қўйгани учун нопокликда айбланади. Отелло рашк туфайли умр йўлдошини никоҳ тўшагида бўғиб ўлдиради...

Дастрўмол қадри шунчалик эдики, у ҳақда ўз даврида турли хил қўшиқлар куйлашган.

Фабрикани йўлидан,
Рўмолча топиб олдим.
Топиб олди деманглар,
Меҳнатга сотиб олдим.

Ушбу халқ термасида рўмолча тилга олиниб, меҳнат билан боғланганлигига шубҳамиз йўқ.

Ёки:

Раҳмато, бўлсин муборак
менга берган дастрўмол,
Товланиб, ҳуснингни олган
хўп чиройли дастрўмол.

Халқ қўшиқларидан бирида «Дастрўмол»да эса ишқ-муҳаббат насими сезилиб туради.

Азалий урф-одатимизга кўра, дастрўмол орқали қизлар чеварлигини намойиш этишган. Қизлар дид билан дил сўзлари битилган дастрўмолларини севиб қолган йигитларига эсдаликка бериб, ундан вафоли ёр бўлишни кутишарди. Демак, дастрўмол меҳнат, муҳаббат, ишонч, ҳаё, вафо, поклик, мардлик, аҳд-паймон рамзи бўлган. Илгарилари аксарият ёш қизлар дастрўмол тикишарди. Билмаганларини ўз келинойиларидан сўраб ўрганишарди. Балоғатга етгач, қиз дастрўмоллари сепларига қўшиларди.

Афсуски, ҳозир кўп қизларимиз гўзал одат — дастрўмол тўқишни эсдан чиқариб қўяётганга ўхшайдилар.

М. АҲМЕДОВ.

УЗСПОРТЛОТО

СПОРТЛОТО

42-ТИРАЖ ЯКУНЛАРИ

Ўзбекистон спорт лотереялари жумҳурият бошқармаси 42-тираж якунларини маълум қилади.

«45 дан 6»: тиражда 116322 вариант қатнашди. 6 рақамни топганлар —йўқ, 5—3—2126 сўмдан, 4—220 — 97 сўмдан.

«36 дан 5»: 537950 вариант қатнашди. 5—1—27473 сўм, 4—108—246 сўмдан, 3—5536—11 сўмдан.

СПОРТПРОГНОЗ

42-ТИРАЖ ЯКУНЛАРИ

Тиражда 70134 вариант қатнашди. 13 натижани топганлар—2—2589 сўмдан, 12—35—137 сўмдан, 11—493—32 сўмдан.

Спортлото» ва «Спортпрогноз» 42-тиражи бўйича ютуқлар шу йил 9 ноябрдан 9 декабргача тўпланади.

Муҳаррир Н. ЕҚУБОВ.

МУАССИСЛАР: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗПЛОДООВОШЧВИНПРОМ» КОНЦЕРНИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ, «ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАРИ ЖАМОАСИ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 32-54-44, 33-16-27, 32-54-42. Маъсул котиб — 33-09-93, 32-56-26. Маъсул котиб ўринбосарлари — 32-56-25. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51, 33-54-33. Қайта ишлаш саноати бўлими—32-54-48. Советлар ва ижтимоий ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими— 32-56-22. Мелиорация ва қишлоқ қурилиши бўлими —32-56-30. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-54-33, 32-56-37. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54, 32-56-37. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатиш бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700.000 Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32. Нашр кўрсаткич — 64.602, 68.753 нусхада чоп этилади. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 22.40

Буюртма № 5989.